

Uz sākumlapu>Tiesību akti un judikatūra>Valsts tiesību akti

Valsts tiesību akti

Itālija

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesību sistēmu Itālijā.

Tiesību avoti

Itālijā, tāpat kā ikvienā modernā demokrātijā, politiskā sistēma ir balstīta uz varas dalīšanu starp likumdošanas varu, izpildvaru un tiesu varu.

Itālijas tiesību avoti parasti tiek radīti likumdošanas rezultātā, ko īsteno izpildvara. Tiesu vara iejaucas, kad tiek pārkāptas tiesības.

Juridisko instrumentu veidi – apraksts

Šādi ir Itālijas tiesību avoti pēc to svarīguma pakāpes:

Konstitūcija,

tiesību akti (kodeksi un citi parlamenta tiesību akti, reģionālie likumi),

noteikumi,

paražu tiesības.

Referendums var būt tiesību avots, ja tas atceļ (anulē) agrāku likumu.

Tiesību normu var interpretēt dažādi, un tiesu prakse var ietekmēt turpmākus lēmumus. Tomēr tiesu prakse nav stingri saistoša, jo Itālijas civiltiesību sistēmas galvenais pamats ir rakstītās, pozitīvās tiesības.

Konstitūcija ir galvenais tiesību avots. Tas noteikts konstitūcijā un to var mainīt tikai īpašā procedūrā, kas ir daudz sarežģītākā nekā procedūra parasto likumu mainīšanai.

Parlamenta tiesību aktus pēc izskatīšanas pieņem apakšpalātā (*Camera dei Deputati*) un augšpalātā (*Senato*), un tie jāievieš un jāievēro visā Itālijā. Tas neietver īpašus likumu, kas pieņemti konkrētām teritorijām vai notikumiem, piemēram, reaģējot uz zemesrīci.

Reģionālie likumi ir spēkā tikai attiecīgā reģiona teritorijā un regulē tikai īpašus jautājumus.

Dažos gadījumos reģionālie likumi var būt integrēti valsts likumos (ja pastāv) vai būt ekskluzīvi (ja nepastāv valsts noteikumi) – attiecībā uz tirdzniecību, izglītību, zinātnisko izpēti, sportu, ostām un lidostām, darba drošību un kultūras precēm.

Noteikumi sastāv no iesniegtiem noteikumu dokumentiem, kuros iekļauta informācija par tiesību aktu (gan valsts gan reģionālo) piemērošanu.

Normu hierarhija

Itālijas tiesu sistēma atbilst starptautiskajām un kopienu – rakstiskām un paražu – tiesību normām.

Pastāv tiesību avotu hierarhija. Atbilstīgi tiesiskuma principam likumi nedrīkst būt pretrunā ar Konstitūciju un likumpamatots akts nedrīkst būt pretrunā ar tiesību aktu, uz kura pamata tas pieņemts.

Instytucionālā sistēma

Institūcijas, kas ir atbildīgas par normatīvo aktu pieņemšanu

Parasti institūcijas, kas ir atbildīgas par normatīvo aktu pieņemšanu, ir parlaments un reģionālās padomes.

Īpašos apstākļos likumus var pieņemt valdība (ja parlaments pēc tam veic apstiprināšanu/grozīšanu). To var darīt steidzamības gadījumā vai ja parlaments ir deleģējis pilnvaras.

Noteikumus parasti izdod valdība vai reģionālās padomes, sniedzot sīkāku informāciju par tiesību aktu piemērošanu.

Lēmumu pieņemšanas process

Normāls likuma pieņemšanas process sastāv no trīs posmiem:

Ierosināšana – šī ir valdības, parlamenta locekļu, vēlētajū grupu (pilsoņu), reģionālo padomju un atsevišķu īpašu institūciju prerogatīva.

Apspriede un balsošana – tā var notikt dažādos veidos atkarībā no parlamenta iekšējiem noteikumiem.

Izsludināšana un publicēšana – tiesību aktu izsludina Itālijas Republikas prezidents, un to publicē oficiālajā laikrakstā.

Juridiskās datubāzes

Projektu Normattiva uzsāka 2010. gada martā, lai veicinātu spēkā esošo valsts un reģionālo tiesību aktu datorizāciju un klasifikāciju valsts pārvaldē un atvieglotu bezmaksas pieeju pilsoņiem attiecīgo noteikumu meklēšanai un apskatīšanai, kā arī lai nodrošinātu instrumentus tiesību aktu pārskatīšanai, par ko ir atbildīgs Ministru padomes priekšsēdētāja birojs, Itālijas Senāts un Deputātu palāta.

Datu bāzē *Normattiva* ietvertos likumus varēs apskatīt šādos trīs veidos:

oriģinālā redakcijā, kas publicēts Itālijas Republikas *Oficiālajā Vēstnesī*,

spēkā esošajā redakcijā, ko faktiski piemēro dienā, kurā to apskata datu bāzē,

spēkā esošajā redakcijā jebkurā iepriekšējā datumā, ko norādījis lietotājs.

Datu bāzes galīgajā versijā būs ietverts viss valsts tiesību aktu kopums numurētā veidā (likumi, dekrētlukumi, dekrēti-likumi, citi numurēti tiesību akti).

Patlaban datu bāzē ir 75 000 tiesību akti, kuri ir pieņemti vai stājušies spēkā, sākot no 1946. gada.

Ministrijas dekrēti nav iekļauti.

Minētais projekts pagaidām ir attīstības posmā. Turpmāk

(attiecībā uz visu datu bāzi) tiks radīta iespēja meklēt informāciju internetā, izmantojot dinamiskas saites no grozītās tiesību normas uz attiecīgo pantu turpmākajā grozījumā,

tiks uzlabotas meklēšanas iespējas, ieviešot meklēšanu pēc „jēdziena” un semantiskām kategorijām,

tiks apkopots un darīts pieejams to tiesību aktu kopums, kuri publicēti Itālijas Karalistes laikā (1861.-1946.),

datu bāzi papildinās ar saitēm no visām pārējām publiskajām tiesību aktu datu bāzēm, piemēram, tādām, kurās ietverti reģionālie tiesību akti un Kopienas tiesību akti.

Lapa atjaunināta: 24/02/2020

Šis lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.